

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főtér Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

A magyar ipar.

A bécsi harmadik kerület legutóbbi előljárósági ülésén valami Schak nevű városi tanácsos állott elő azzal az indítvánnyal, hogy e városi tanács ezentul ne adjon engedélyt házankénti árúajánlásra magyar honosoknak, mert Budapesten éppugy járnak el az osztrák állampolgárokkal szemben. Ezt az indítványt azután egy másik, egy Pitaler nevű kerületi előljáró azzal toldotta meg, hogy Bécsben ne folytathassanak orvosi praxist az olyan doktorok, akik magyarországi egyetemen szerezték a diplomájukat és természetesen, hogy a diszes bécsi társaság nagy örömrivalgással fogadta el az indítványokat.

Ez is csak újabb tünete annak, hogy a bécsiek milyen harcot folytatnak mind az ellen, ami magyar tisztára oktalanság volna, ha mi még viszonzásul szeretettel ölelnék keblünkre Bécs iparát és kereskedelmét.

Őszinte megelégedéssel mond-

hatjuk el, hogy az a jelszó, amit hónapokkal ezelőtt éppen a magyar keeekedelemügyi miniszter kiadott, hogy „Pártoljuk a magyar ipart“ — országszerte a legélénkebb viszhangra talált. A magyarság kezdi belátni, hogy valóságos vétek volt eddig tőlünk, hogy Bécsbe vittünk el tömérdek pénzt olyan produktumokért, amelyeket itthon is megkaphatunk. Nagy hasznára a magyar iparnak, a magyar ipar fejlődésének, erőteljes mozgalom indult meg az országban hazai indusztriánk pártolása érdekében.

Sajnos azonban, ez a mozgalom még mindig nem olyan, amilyennek lennie kellene; főleg mágnásaink cselekszenek helytelenül, mikor Bécsbe viszik pénzüket, holott ezzel a saját véreik dolgán lendíthetnének.

Azok az újabb okvetetlenkedések, amelyeket most a bécsi községi törpék követnek el velünk szemben, hihetőleg csak meg fogják erősíteni a magyar nemzetet abban az elhatározásában, hogy

bevásárlásainál perhoreskáljon mindent, ami bécsi és hogy szükségleteit itthon, a mi szép Magyarországon fedezze.

A bécsiek kezdték el velünk szemben azt a harcot, mindent elkövetvén, hogy Magyarország kereskedelmét és iparát kiszorítsák.

A statisztika bizonyítja, hogy mi hasonlíthatlanul több pénzt vittünk Ausztriába, mint amennyi nekünk jutott tőlük és amit el fogunk veszíteni azon a réven, hogy az osztrákok nem vásárolnak tőlünk, megnyerjük bőségesen a magyar ipar fellendülésén. A mezőgazdasági terményeinkre pedig rá van szorulva, ha tetszik neki, ha nem.

Hát csak mondják ki, hogy kitiltanak mindent, ami magyar. Ők veszítenek, mi nyerünk vele. A malmunkra hajtják a vizet, mert most már még azok is lelkesedéssel támogatják és segítik fellendíteni a magyar ipart, akik eddig Bécsbe hordták a pénzüket.

Ideje is!

Angyalokról az angyalnak.

A szépen kifejlődött gömbölyű gyermek ráhajlik a nénije gyöngye vállaira.

Hosszu selymes pillái csak igen lassan emelkednek és süllyednek, mint a hosszú repülésben kifáradt madárszárnyak. Az ébredező tavasz balzsamos levegőjével, verőfényével alig tudott betelni egész nap. Vidáman, hangos kacagással, örömprepsve futkározott a nagy kertben, a tágas udvarban, hol itt, hol ott kapkodva egy-egy fényes napugár után. S mikor az árnyékban lassan, óvatosan kinyitotta összeszorított kicsiny gömbölyű markát, csodálkozva, nyitva felejtett szájával, tágra nyílt nagy szemekkel nézett körül: vajjon hova is tűnhetett olyan gyorsan, észrevétlenül a jól megmarkolt napugár.

A néni szeretettel öleli át és emeli fel a fiúcskát. Az édes teher czipelésébe szinte belegörnyed halvány arcza kipirul, de azért a világot sem engedné át kedvenczét másnak, ő maga viszi fel a hálószobába.

A tavaszi alkony édes, sejtelmes félhomálya borul a tágas hálószobára. Most megkezdődik enyelgés és csevegés között a vetkőzés. És e közben egyikük sem veszi

észre, hogy a nagy értelmes szemekből az álom tova illant.

— Nénikém, cseréljünk szemeket.
— Miért?
— Mert szeretem a te sötét szemeidet.
— Kis bohó! Hisz a te csillag szemeid édesebbek.
— Hát akkor add nekem a te fekete hajadat.
— Szébbek a te arany színben hullámzó fürtjeid.
— De én szeretném, ha olyan hajam volna, mint a tied!
— Majd olyan lesz.
— Mikor?
— Ha majd olyan öreg leszel, mint én...

— Ugy-e nénikém, te még most csak kicsit vagy öreg?
— Igen — s a néni szoliden mosolyog.

Hát, ha nagyon öreg leszel, akkor milyen lesz a hajad?

— Fehér... vagy talán nem is leszek soha nagyon öreg! Elmegyek oda felfel a jó Istenhez, a hol már nem vénülnek meg az emberek!

— Meghalsz? — s az alig három éves gyermek arcza úgy elkomolyodik, mint egy öregé.

A fiatal asszony megrezzen. Hogyan? tehát lehetséges egy gyermeklelket is annyira magunkhoz kötni szeretetünkkel, hogy az lelkünkben tudjon olvasni?!

Lehajol, csókot lehel a gyermek üde vállára s gyenge sohajjal válaszol:

— Meglehet!
— Nem, nem engedlek! — kiált föl a gyermek szenvedélyesen és annyi hűvel füzi nénije nyaka köré karjait, hogy az felszisszen, arcza színeket vált, de azért ismét csókot lehel a gyermek hamvas arczára.

— Ha megnövök, építetek egy nagy házat; abban fogok lakni: te, mama, apa és nagymama. Ti az egyik szobában, én gyermekeimmel a másikban. Jó lesz így?

— Nagyon jó — s a néni hangosan és vidáman kacag.

— Ugy-e, akkor nem halsz meg? — kérdi a fiúcska s hizelegve simogatta nénijét.

— Nem, édesem.

— Még most sem alszol te kis czigány? — kiált be az ajtón kötekedve a fiúcska egyik bátyja.

— Hallod nénikém, Olivér azt mondja, czigány vagyok!

S a bájos arczocska sirásra huzódik.

Bebizonyított dolog, hogy a rossz rendszer szerint, szakértelem nélkül készült mellfűző számtalan női betegségek okozója; a ki ezeket kerülni akarja, mellfűző bevétele a céljából forduljon Goldstein Karolin orvos elismerésében részesült Első Magyar Mellfűző-gyárához, (Debrecen, Főtér) hol a hygienikus szempontból legjobbnak elismert szabadalmazott mellfűző-különlegességeket lehet beszerezni. Megrendelések (vidékre is) 6 óra alatt készülnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Letépett magyar zászló.

— Kifütyült magyar nóta. —

Épületes dolgot jelentenek egy kolozsvári napilapnak arról a békeséges életről, ami Balázsfalván a magyarok és románok közt fennáll.

Hatodik éve immár — írja az illető ujság tudósítója — hogy Balázsfalván mint hivatalnok működöm, s ez idő alatt nem egyszer voltam tanuja azoknak a felháborító bántalmazásoknak, melyekkel az idevaló románok a magyar lakosokat illetik. Tudnék nagyon sok példát felhozni, de most csak kettőt említek, mint való tényeket.

Nemrégiben történt, hogy egy hazafias ünnepély alkalmával a románok letépték a közházáról a magyar zászlót — mely azóta el is veszett — és ezzel a büszke, gunyos kiáltással rohantak el:

— „Ti magyarok, menjetek vissza Ázsiába, hiszen onnan jöttetek! Mit kerestek itt nálunk!?”

A másik eset e hó 9-én történt. A kolozsvári Balog Jancsi zenekara játszott az „Univers” nagy szállodában. Éjfél után a sok román nóta után egy magyarra is rázendített, melyet egy ott levő joghallgató, Chirilla Gyula kifütyült.

A falu főbírája odalépett hozzá és csitítani iparkodott, de ekkor a Chirilla társaságában lévő Esató Aurél, a szegedi Csillagbörtönnek nem régiben hirhedt lakója, odaugrott a cigányhoz s a hegedűt kiragadva annak kezéből, e szavakkal kergette ki a cigányokat a vendéglőből:

— „Itt nem fogtok magyar nótát játszani.”

Chirilla Gyula pedig ezt kiáltotta oda az őt rendre utasító főbírónak:

— „Hallgass te vén csacsi!”

És a főbíró ezt a sértést szó nélkül zsebre rakta, a helyett, hogy erélyesen fellépve, a garázdálkodókat kiutasította volna.

— Nem vagy te cigány, oh, dehogyan vagy! Hiszen tudod, hogy a cigányoknak fekete a szemük, hajuk és arcuk. A te hajad, arcod pedig aranyos, a szemeid csillogása olyan, mint az angyaloké. Az is vagy te, az én édes, vigasztaló angyalom.

— Igazán? — S a gyermek arca ismét földerül s úgy ragyog a szeretet e gazdag, meleg forrásánál, mint a tavasz napfényében fürdő harmatos virágszál...

De csakhamar újra sirásra hajlanak az édes ajkák.

— Jaj! megütöttem a lábamat! És magasra emeli a nénye felé. Az lehajol és megcsókolja a rózsaszínű lábacska ujjait.

— Nem ott, hanem itt a sarkam fáj!...

A néni ott is megcsókolja. S a gyermek újra vidámságra derül, mert most már egészen biztos arról, hogy fájdalma megszűnik. Mert a néni csókja varázshatalom. Attól minden fájdalma azonnal meg-
enyhül.

Napközben is bármily keserve van, sirva szalad szobáról-szobára, míg föltalálja a nényét, hogy az ő keblén kipanaszolhassa és kisirhassa magát.

S onnét mindig vigasztalódva és mosolyogva távozik.

Viselkedésén nemcsak a magyarok, hanem sokan a románok közül is megbotránkoztak és a termet ott hagyták.

Krüger...

Krüger, az utolsó bur köztársaság utolsó elnöke elhagyta hazáját.

Ötvenegy éve mult, hogy Magyarország kormányzója Orsovánál bucsut mondott hazájának. Akkor is maroknyi nép küzdött hőiesen világhatalmak ellen. Akkor is diadalmas győzelmekben emésztette fel magát a kis sereg. És amikor minden rombadőlt, Kossuth bucsut mondott hazájának, hogy a külföldön keressen mentő közbenjárását.

S mennyi más analógiája van a burok és a magyarok szabadságharczának.

Van nekik is egy fényes tehetőségű fővezérük, Botha, mint nekünk volt Görgey. És Botha épp most aludozik a kapituláció felől, nehogy mérszárszékre vigye a maradék burokat. Görgey is így cselekedett.

Van nekik is egy makacs, zseniális tábornokuk, De Wett, aki a kapituláció és rombadőlés után is verekszik utolsó csapatával oroszlanmódra, mint nálunk Klapka cselekedte. És hiába minden hazafias dacz, minden kétségbeesett erőfeszítés, — éppen mint minálunk...

A szomszédék közvilágítási ügye.

A közvilágítás ügyében a gazdasági tanácsos memorandumára válaszol a váradi lapokban az ottani gépgyár igazgatója Rees L. E. ur.

Kimutatja válaszában, hogy a gazdasági tanácsnok számításai helytelenek, mert

Nagyvárad nem a drága, de az olcsóbb gázárakkal bíró városok közé tartozik; állítja továbbá, hogy a város nem veheti el a gázgyártól a továbbvilágítási jogot és fenyegetőzik, gondolja meg a város, hogy a gyártelep és épületek s felszerelvények tulajdonjoga nem a városé, hanem a gázgyáré, melynek jogait megvédi a város, sőt a netalán önkénykedő kormány ellen is a független magyar bíróságok.

Azt ajánlja tehát a városi tanácsnak Rees ur, ne sokat hetvenkedjenek és polemizáljanak, hanem okosabb lesz, ha a jövőre nézve kiegyeznek. Ők hajlandók méltányos feltételek mellett további 20, 30, 40 évig is szolgáltatni a városnak a világítást.

Szóval bekövetkezett, a mit megjósoltunk, hogy megkezdődött a szomszédban is az adáz harc és háboru, mely pár évig fog ott is dúlni, mint minálunk. Szegény Nagyvárad!

POLITIKAI HÍREK.

Minisztertanács. Minisztertanács volt tegnap délután a kormányelnökségi palotában. A minisztertanács elintéztett egyebek között a jövő évi költségvetési előirányzattal kapcsolatos néhány függő kérdést is. A költségvetésnek és az egyes tárca-budgetek indoklásainak füzetei még e hó folyamán sajtó alá kerülnek, úgy, hogy október 10-én már ki is fogják azokat oszthatni a képviselők között.

Törvényjavaslat a biztosításról. Az igazságügyminisztériumban többrendbeli szaktanácskozmány meghallgatása után elkészült a magánbiztosítási vállalatokról szóló törvényjavaslat tervezete, melyet az igazságügyminisztérium véleményezés véget megküldött a kereskedelmi minisztériumnak is. Ez utóbbi a javaslatot saját közlönyében közzétette és megküldte a kereskedelmi és iparkamarák, valamint egyéb szaktestületeknek azzal a fölhívással, hogy a javaslat iránti nézeteiket a minisztériummal közöljék.

— De most már igazán menjünk aludni, fiacskám. Késő van már. Nézd a csillagokat is már meggyújtották az angyalok.

— Van gyújtójuk?

— Kell is ahhoz nekik gyújtó! Megrázzák hosszú, aranyos hajhullámaikat, azokból hullanak ki a fényes sziporkák, amelyekből meggyuladnak és ragyognak olyan méz és fényes csillagok.

— Nem a lehelletükkel?

— Dehogyan! Azzal kioltják.

— Igen? Aztán ők is aludni mennek?

— Természetesen.

— Hát van nekik ágyuk?

— Van bizony.

— Miből?

— Báránfelhők hullámaiból.

— Hát a párnájuk?

— Liliom és mirtus virágszirmokból.

— És a takarójuk?

— Holdfényből és virágok leveleiből van szöve.

— De szeretnék én is ott aludni.

— Aludtál te már ott. Nem emlékszel? Onnét jöttél te mihozzánk.

— Nem emlékszem; vajjon miért jöttem le?

— Mert szükségünk volt nekünk, egy kis mennyi holdogságra.

— Mamának is?

— Igen.

— Azért van nekem két anyám? mert te is az vagy, ugy-e néniém? Meséld el kérlek, hogyan jöttem le onnét a magasból?

— Mesélek inkább a nyulacsokról, miképpen hozzák a huavéti tojásokat, vagy a vöröstollu kakasról.

— Nem, ma csak az angyalokról mesélj!

— Jól van, de előbb jöjj, fekdj le. Így ni!

— De te is maradj mellettem néniém, így ölelj meg és úgy mesélj, én meg hallgatom.

Egészen a nénye keblére simul, arcát arcára tapasztja, csendesen csókolgatja és úgy várja a mesét.

... Volt egyszer, hol nem volt, volt egy nagyon szomorú asszony. Sok baja bánata volt és folytonosan sirt. Egyszerre a jó Isten is megsokalta a sok könyvet s elhatározta, hogy egyenesen az égből küld neki vigaszt.

Gyönyörű májusi nap volt. Egyszerre elborult az égből s könnyű záporosó hullott a tavaszi virágokra.

TÁRSAS ÉLET.

Nem Májér!

Egy dunántuli városban, a hol majdnem minden második embert Májérnek hívnak, Hegedüs kereskedelmi minisztert várták nagy pompával. A pályaudvaron csupa diszruhás magyar gyülekezett, a kiket az éljenzés és üdvözlő dikció után a polgármester mutatott be a kegyelmes urnak: —

— Májér városi tanácsost vagyok bátor excellenciádnak bemutatni.

— Májér helybeli gyujtógyáros.

— Májér helybeli főkapitány és így tovább.

A miniszter melegen szorongatta a helybeli Májérek kezét, azután egy a sorban álló diszruhás öreg kuruczhoz fordult:

— De urambátyám már csak nem Májér?

— Nem, kegyelmes uram, — dűnyögi a vén kurucz — én *Reitermayer* vagyok.

VIDÉK.

Féltékenység áldozata. Az abaujmegyei József-pusztán Dravek István gazdatiszt reggel vadászni ment azzal a kijelentéssel, hogy csak este tér haza. Mikor este hazatért s benézett a háza ablakán, azt látta, hogy fiatal feleségét egy ismeretlen férfi átölelve tartja. Hirtelen erőt vett rajta a féltékenység s pillanatnyi felhevülésében lekapta fegyverét s rálőtt — az ablakon keresztül — a szerelmes párra. Az asszony is, a férfi is sebesülten estek össze. Csak utóbb tudódott ki, hogy a férfi az asszony közeli rokona volt, aki látogatóba érkezett Dravekékhez, s a féltékeny férj ok nélkül lőtt rájuk. Szerencsére a fegyver csak seréttel volt töltve és a sebesülések nem halálosak.

Meglopott terménykereskedő. Krausz

Mire újra kitisztult gyönyörű szivárvány övedzé át az eget, a vége éppen a bánatos asszony kertjébe hajolt. Egyszerre szemkápráztató fénysugár siklott át a szivárványon és lehullott éppen a veranda előtti lilium-csoportba. Gyorsan lesiettünk megnézni az égi csodát és mit látnak? Egy iczi-piczi, edes, aranyhajú, rózsárcú, ezüstös szárnyu angyalkát!

A te mamád akkor nagy beteg volt; de a mint megpillantotta a jó Istentől jött áldást, hamarosan meggyógyult. A lehullott angyalka te voltál édesem!

— Én? susogja félálomban a fiucska, hát a szárnyaim hová lettek?

— Ott vannak azok most is, de nem látja senki, csak én, kinek te vagy a vigasztaló anyyala!

A fiucska az álom már egészen hatalmába keríté, nem felel, csak szorosabban simul a nőjéhez.

A fekete és szőke hajhullámok egybeolvadnak és álmaikban együtt járnak az égben.

Az egyik a társait keresi, a másik enyhülést, feledést...

Mississ Györgyike.

Jakab téglási sertéskereskedő már uj év óta folyton tapasztalja, hogy a magtárát fosztogatják. Bejelentette az esetet a csendőrségnek s az erélyes nyomozás eredménye lett, hogy a tetteseket Legoza Sándor, Elek Gábor és Dézsán Sándor személyében sikerült kinyomozni.

Nagyváradai főjegyző választás. A városi főjegyzőség Nagyváradon Rácz Mihály leköszönése óta üresedésben volt. Tegnap volt a választás és nagy küzdelem után *ifj. Rimler Károly* rendőrfőkapitányt választották meg, ki jelenleg 43 éves.

A megszökött váczi fegyenczek rablótanyája.

Összelopott holmik az erdőben.

— Saját tudósítónktól. —

Egy pár nap előtt megirtuk, hogy a váczi fegyházból hat rab megszökött és a Vácához szomszédos falvakat rablásikkal, betöréseikkel állandó rettegésben tartják.

Egy pár nap előtt gyilkosságot is követtek el. A kállói, aszódi és váczi erdőket a csendőr-őrjáratok keresztül kasul szelik, de a gonosztevőket mindeddig nem tudták kézrekeríteni.

Billinger Ida, minisztériumi szolgálója a napokban Szirák falura utazott, Paula és Sarolta nővéreivel, amikor nekik is keresztül vezetett az utjuk a kállói rengetegen.

Az erdő elején találkoztak az őrjáró csendőrökkel, akikkel azután együtt haladtak Szirák falu felé.

Az erdő egy tisztásán a csendőrök egy teljes vég vásznat találtak, rövid távolság után megint egy vég posztót vettek észre.

A csendőrök most már nem ejtették el a nyomot, de abban az irányban, ahol a vászon és posztó feküdt, behatoltak a sűrűségbe, rá is bukkantak a rablók tanyájára.

Egy terjedelmes leterített vászondarabon óriási halmazban feküdtek az értékesebbnél értékesebb ruhaszövetek, vásznak, függönyök, melyeket valószínűleg a most lefolyt aszódi és váczi vásárokon lopkodtak össze.

A csendőrök hosszú ideig nem távoztak a helyről, de a rablók nem jöttek ide vissza.

A csendőrök a holmit bevitték a sziráki község házára.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A törvényszéki elnök szabadsága. Dr. *Szűts* Miklós, a debreczeni kir. törvényszék elnöke szabadságáról visszaérkezett és tegnap már el is foglalta hivatalát.

§ Esküdtszéki tárgyalások. A debreczeni kir. törvényszéknél a jövő héten esküdtszéki tárgyalások lesznek. Tárgyalás alá kerülnek a következő

bűnügyek: *Szeptember hó 17-én, hétfőn:* Bódi Ferencz halált okozott súlyos testisértés büntette miatt. *Szeptember hó 19-én, szerdán:* Kiss Imre halált okozott súlyos testisértés büntette miatt. *Szeptember 21-én, pénteken:* K. Varga Lajos gyilkosság büntette miatt.

Kegyelmet a testvérgyilkosoknak!

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 14.

A királyi kuria első büntető tanácsa, amely tudvalevőleg a semmisségi panaszoknak helyt nem adott és a szatmári esküdtbiróság halálos ítéletét jogerőssé téve, ma délelőtt tíz órakor ült össze, hogy a Papp Elemér gyilkosai ügyével utoljára foglalkozzék.

Tíz óra után egy pár perczel gyülekeztek a most már mint „kegyelmi tanács“ működő bíróság tagjai, hogy „nem nyilvános“ ülésben előbb Hammersberg Jenő koronaügyész véleményét meghallgassák, aki — mint hire jár — az ítélet helybenhagyását kérte.

Majd zárt ülés következett, amelyről a törvény tiltja a nagy nyilvánosságot — a történekről értesíteni és zárt ülésben határozott a tanács a kegyelmi kérvény sorsa felett.

A kegyelmi tanács véleményét fölterjeszti az igazságügyminiszter elé, a szatmári törvényszéknek a kegyelmi kérvényt pártoló véleményével együtt.

Az igazságügyminiszternek joga van azután a törvényszék és a kegyelmi tanács véleményétől teljesen függetlenül a maga nézetét nyilvánítani és a kegyelmi kérvényt a trón elé a saját javaslatával feljuttatni.

A kuria határozata ismeretlen. Általában azt hiszik, hogy Szatmáron közelebb akasztás lesz.

Érdekes megemlíteni, hogy Magyarországon az utolsó akasztás ez előtt hat évvel történt és pedig szintén Szatmáron. Akkor akasztották fel azt a szitakötő legényt, aki Sporni Gyula debreczeni vendéglős családját ölte meg.

A gyilkos Zsoldics levele.

— Saját tudósítónktól. —

Hermann Lipót dr., a gyilkos juhász kiváló védője rendelkezésünkre bocsájtotta a halálraítelt orgyilkos utolsó levelét, amelyet egy héttel ezelőtt adott át védőjének. Az érdekes levélből közöljük a következő részleteket:

„Szeptember 28-án délután ismét kijött hozzám a juhokhoz Papp Béla és elbeszélte, hogy jönni fog Elemér lóháton és pedig a Dezső-réten. Én azt feleltem: nekem az mindegy, mert mókának tartom az egészet.

Este eljött — bepálinkáztunk, egy liter pálinkát megittunk. Béla ur azt mon-

dotta, hogy nincs mitől félni, mert az ő birtokán senki sem parancsol; tudja meg maga ki vagyok én — az én tanyámba csendőrnök be sem szabad jönni, maga senkitől se féljen — csak tegye meg, enyém a felelősség.

De én csak nem válaszoltam, amire ő azt mondta, „ha meg nem teszi, úgy egyik golyó a magáé — másik az enyém.“

Majd áttér a nagy nyolcz oldalas levél a gyilkosság részleteire, amelyről a legnagyobb megbánással emlékezik meg a megtört ember. Végre könyörögve kéri védőjét, hogy eszközöljön ki kegyelmet számára, mert „nem akarok — ugymond — más keze által meghalni.“

A vörheny fellépése Debreczenben.

Az egészségügyi bizottság óvintézkedései.

A vörheny, ez a gyermekpusztító betegség újra kísért. Két hét alatt 10 eset fordult elő Debreczenben, de a megbetegedett gyermekek fele elhalt.

Ez a körülmény arra indította a város egészségügyi bizottságát, hogy sürgős óvintézkedéseket tegyen. Tegnap e tárgyban ülést tartottak a városházán, amelynek lefolyásáról, valamint a javaslatba hozott óvintézkedésekről az alábbi tudósításban számolunk be:

Az egészségügyi bizottság tegnap délután fél négy órakor Körner Adolf tanácsnok elnöksége alatt ülést tartott. A bizottsági ülés egyetlen tárgya a még ez idig enyhébben uralkodó vörheny betegség továbbterjedésének megakadályozásában a szükséges intézkedések megbeszélése volt. Bár szeptember első napjától a mai napig csak tiz megbetegedést jelentettek is be, de mivel ezek közül öt halál esettel végződött, a bizottság a polgármesteri hivatalt és a városi tanácsot a következők fogantatására hívta fel:

1. Mind azon esetben, midőn a betegnek nemcsak a lehetőségig, de teljes elkülönítése nem eszközölhető, a beteg a kórházba szállítandó.

2. A kórház gondnoksága felhívandó az iránt, hogy a fertőző kórok befogadására szolgáló pavillon, kizárólag e célra álljon rendelkezésre.

3. Az óvónők és elemi iskola tanítók felhívandók, hogy mindazon gyermekeket, akiknél a bágyadtság legkisebb nyoma is észlelhető, azonnal hűdjék haza és bármi okból kimaradó növendékeket, csak orvosai bizonyítvány felmutatása mellett fogadjanak be.

4. A rendőrfőkapitányt utasítandó, hogy a ragályos helyiségben elhaltak temetéséhez, különösen pedig

vörhenyben, vagy roncsoló toroklobban elhaltak temetéséhez rendőrt állíttasson, ki a közönséget, különösen pedig a kiskorúakat távolítsa és a hulla kiterítését meg ne engedje,

5. A városgazdai hivatalhoz egy, vagy több fedett hordágy helyeztessék el.

6. Az összes gyakorló orvosok felkérendők az iránt, hogy mindazon esetben, ha a beteg családjában óvoda, vagy iskola köteles gyermek van, azt dr. Sárváry Gyula tisztifőorvosnak az erre szolgáló bejelentési lapon tudomására hozzák és az iskola és óvoda köteles gyermekeket addig is, míg a hatósági ellenőrző orvos intézkednek, az iskola, vagy óvodába járástól tilták el.

7. Szükséges lakások kijelölése végett a városi tanács felkératik. Ideiglenesen e célra a Gilányi laktanyában levő üres helyiséget ajánlja a bizottság.

8. Felkéri a bizottság a városi tanácsot arra is, hogy amennyiben a kőgőzzel való fertőtlenítés eredménye nem egészen biztos, az iskolák, valamint a magán lakások szobáinak és berendezéseinek fertőtlenítése céljából egy Lintner-féle formalin fertőtlenítő gépet szerezzen be.

UJDONSÁGOK.

* **A braganzai herceg.** Ferencz József braganzai hercegről azt a hírt terjesztették, hogy Brassóba helyezték át. Ez a hír azonban nem felel meg a valóságnak, mert a braganzai herceg továbbra is Debreczenben marad a Vilmos huszároknál.

* **A konvédség köréből.** Decker János, debreczeni 3. honvéd gyalogezredbeli alezredesnek a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint rokkantnak, mindennemű népfelkeltési szolgálatra is alkalmatlannak, nyugdíjállományba helyezését Ó Felsőge elrendelte.

* **Első mise.** Lestyán Endre, végzett theológus, Lestyán Adorján kir. közjegyző, kamarai elnök fia, f. hó 20 án tartja első szent miséjét a szentanna utczai r. kath. templomban Wolafka Nándor dr. páspök manu-doctorátga mellett. A fiatal pap jeles képzettségű, az insbrucki egyetem hallgatója volt s mint ilyen, legközelebb tuderi oklevelet kap. Pappá szenteltetése e hó 17-ikén lesz Nagyváradon.

* **Debreczen és az iparpártolás.** Maros-Torda- és Kolozsvármegyék törvényhatósága feliratot intéztek a képviselőházhoz a magyar ipar pártolása ügyében. Feliratukat pártolás végett megküldték Debreczen város törvényhatóságának is. Mindkét felíratra a városi közgyűlés fogja megmondani véleményét, de a jog- és pénzügyi bizottság már most azt javasolja, hogy a jelzett feliratokat hasonló szelleműekkel támogassa a város.

* **A kereskedelmi és iparkamarai titkárok budapesti kongresszusa** alkalmából a tagok tisztelkedtek dr. Nagy Ferencz kereskedelemügyi miniszteri államtitárnál, a küldöttség szónoka és vezetője dr. Király Ferencz a debreczeni kamara főtitékára, köztisztviselőben és szeretetben álló országgyűlési képviselője volt Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszterhez Párisba üdvözlő sürgönyt küldöttek.

* **A rendőr özvegyének.** Rátonyi Tamás özvegyen hagyta feleségét, árván a családját. A város azonban nem feledkezik meg az özvegyről sem s a jog- és pénzügyi bizottság javasolja is a tanácsnak, hogy egyszermindenkorra száz korona segélyben részesítse.

* **A kondás poéta.** Szabó Imre, az a huszonhárom éves legény, aki tegnapelőtt öngyilkossági szándékkal mellbe lőtte magát, a kórház sebészeti osztályában fekszik. A kondás aki versfaragó kedvében nem tudott megbarátkozni a szolgáló-legény élettel, tegnap óta valamivel jobban érzi magát. Orvosai általában erősen bíznak benne, hogy megmenthetik az életnek.

* **Drágasági pótlék.** Kerek Gábor és Tóth József városi adóvégrehajtók kivételével, a többi adóvégrehajtókat drágasági pótlék czímen 200—200 koronával örvendeztette meg a város. Most Kerek Gábor és Tóth József is folyamodtak és a jog- és pénzügyi bizottság őket is méltóknak találta a 200 koronás örömrre.

* **A kegyesrendiek társháza.** A piaristák társháza és a római katolikus főgymnázium felépítésének megkezdését azon nehézségek késleltették idáig, melyek a Varga-utczai építési vonalnak meghatározása, továbbá a róm. katolikus templom és a rendház közötti tér szűkvolta miatt felmerültek. E tárgyban az iskola és rendház építési vegyes bizottság tegnapelőtt tartott ülést s elhatározta, hogy ismételen folyamodik a városi tanácshoz ezen kérdésben s a tizenkettedik órában felkéri azt és a közgyűlést, hogy változtassák meg az eddigi nagyon rossz és célszerűtlen területi rendelkezéseket. A tanácsból kiadatott a kérvény az építészeti-bizottságnak, mely azt legközelebb tárgyalni fogja.

* **Középkori büntetés.** Valósággal a középkort elevenítette föl Kőszvényes, biharmegyei kis község derék birája, egy megbüntetett egy szegény asszonyt, ahogy az a régi jó időkben volt szokásban. Történt, hogy egy Hunkucz Todora nevű asszony a mezőre ment megnézni, hogy érik-e már a földjén a passzuly s visszajövet a más földjéről letört néhány cső tengerit. A csősz azonban rajta csípte s bevezette Mety Vazul főbíróhoz, a ki is szigorú törvényt tartott a büntes felett. Először is elítélte őt forint pénzbüntetésre s mivel az asszony táu életében se látott annyi pénzt egy rakáson: megzalogeltatta. De ez még nem

Tisztelt háziasszonyok figyelmébe

Az őszi nagytakarítások idejére szives figyelmébe ajánlom üzletemet lag bevásárlásainál. Legjobb gyárítmányokat tartok Borostyán, Szesz és pillanat alatt száradó Linoleum lagokban tisztelettel Deutsch Lajos előbb Varga Lajos Piacz-utca 38.

volt elég. A főbíró ur előhívatta a kisbírókat és megparancsolta neki, hogy dobszó mellett vezesse végig az asszonyt a községen. Szégyenszemre végig vezették az utcákon, közbe dobpergés után tudatva az egybegyűltekkél:

— Ilyen büntetés éri ezt az elvetemült teremést, mert hat cső tengerit el akart lopni.

A község lakói fölháborodtak a dolgon és panaszt emeltek a főbíró ellen.

* **Az új őrnagy.** Ő felsége a király Papp Tivadar honvéd őrnagynak a gyulai 2-ik honvéd gyalogezredtől a debreczeni 3-ik honvéd gyalogezredhez való áthelyezését a legkegyelmesebben elrendelte.

* **Halálozás.** Néhai polgár Bihari László folyó hó 14-én reggeli 9 órakor, életének 73-ik, özvegyiségének 3-ik havában, 1 havi, de különösen 4 napi súlyos betegség után elhunyt. Hült tetemei folyó hó 16-án, délután 3 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Péterfiá 23. számú háziól a nagytemplomban tartandó gyászima után a Péterfiái temetőben örök nyugalomra tétetni.

* **Elfogott tolvaj.** Jakab Mária ugyancsak onyves kézzel folytatta üzletét a debreczeni pércsi soron. A jeles hajdon kísértálgatott Téglásra, ott aztán, mintha csak az ő számára nevelnék a libákat, összefogdosta a legszembeket, szépen behajtotta Debreczenbe és a libavásáron jó áron eladta. Így folytatta Jakab Mária minden befektetés nélkül jól jövedelmező üzletét, míg egyszer a hadházi csendőrnének szemét nem szúrta a gyakori libahajtás. Kutattak a dolog után a nyomára is jöttek a Jakab Mária üzelmének. Találtak nála nagyobb mennyiségű dohányt is.

* **Özvegyi segély.** Dömsödy Györgyné, akinek férje polgári biztos volt Debreczenben, kegydíjért folyamodott a városhoz. A jog- és pénzügyi-bizottság havonként huzkorona kegydíj megadását javasolja.

* **Tréfa.** Emma: Poldikám, de már most csak veszel nekem egy szép bundácskát?

Poldi: Mit? Most! Hiszen csak úgy alvodozok a melegtűl!

Emma: No igen, Poldilében. De assire te neked megveszed, már dideregni fogok a hidegtűl.

* **Tulajdonjog bekebelezés.** Városi statutum szerint tanyabirtokok csakházzal bíró tulajdonosok között képezhetik adásvétel tárgyát. A város jog és pénzügyi-bizottsága a szabálytól most kivételt kíván tenni és javasolja, hogy a város engedje meg Zsom Józsefnek, Posta Józsefnek és Burai Jánosnak, hogy tulajdonjoguk az ált. luk vett ingatlanokra a statutum határozmányainak figyelmen kívül hagyásával történjék meg.

* **Egy színházi bérlő, aki „C“ bérlésben családi páholyt bírt, ezt a páholyt hajlandó elkészíteni egy közép, vagy világos fölszíni páholyért. Csim a kiadóhivatalban.**

* **Értesítem a tisztelt megrendelőmet, hogy férjem elhalálása folytán az eszter-**

gályos műhelytovábbra is fentartom. Kérem becses megrendelésükkel továbbra is szerencsételni. Özv. Balogh Józsefné Hatvan-utca 6. sz.

* **Jó üzlet.** I. hordár. — Mit, te virágokrát veszél?

II. hordár. — Igen, elviszem a tanácsos ur legidősebb leányának. S ha azt mondom, hogy egy fiatal ember küldi általam, háromszor annyi borrovalót ad, mint a mibe a virág került.

* **A csirkuszban** már csak két előadást tartanak s a társulat hétfőn tovább utazik. — Most már hasonló előadásokra nem adnak engedélyt. A szabályrendelet gondoskodik róla, hogy más mulatság hijján spóroljon a közönség a színházi szezonra.

* **Ad notam.** Régi jó szokás, még otthon, mielőtt felraudulnának a fővárosba, összejegyezgetni: hová megyünk, mi mindent nézünk meg a csodaszép Budapesten? Ezen jegyzékbe ne felejtjük el ezt a szót: „Gambrius sörösarnok“ első helyre írni; — így hívják ugyanis Magyarország legnagyobb sörösarnokát az Erzsébet-körut és Wesselényi-utca sarkán, a hol minden este katonazene játszik. Ott mérik a világhírű Szent-István-sört, a mely a párisi világiállításán a legnagyobb díjjal a Grand Prix vel lett kitüntetve; ugyancsak sör nyerte el az 1896. évi Millénumi kiállításán is a legnagyobb díjat, a Diszoklevelet. Rómában lenni és a pápát nem látni, az még csak megjárja, de Budapestről hazatérni anélkül, hogy a „Gambrius“ ban megfordultunk volna, no ez igazán nem járja.

Véres választás az egyetemen.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szept. 15.

Az egyetemi ifjuság pártjai között hetek óta dúlt a harc. Soha olyan erősen háborus hangulat még nem uralta az ifjuságot, mint most. A pártok küzdelme tegnap este, a választás hevében érte tetőpontját s a vége véres verekedés lett, amelyet elkeseredésükben a veztes radikálisok provokáltak.

Tegnap este volt ugyanis az elnök választás. Két jelölt állott szemben egymással: Apsay, a nemzeti-párt jelöltje és Horváth Jenő, aki köré a radikális ifjuság csoportosult.

A választás, amely csak a késő esti órákban ért véget, a nemzeti-párt várakozáson is felül álló győzelmével végződött. Jelöltjüket: Apsayt nagy többséggel elnökké választották.

A választás tartama alatt már nyilvánvaló volt a nemzeti-párt nagy többsége, amit keserűen tapasztalt az ellenpárt s a nemzeti-párti ifjakkal elkeseredésében összetűzött. Az első ilyen összetűzés az utcán történt, ahol a radikálisok egy nemzeti-pártit sem engedtek el megjegyzés nélkül.

Mikor a tereben éppen a jogászok adták le szavazataikat, a meg-

jegyzések miatt heves szóváltás keletkezett egy nemzetipárti és egy radikális ifju között. A nemzeti párti dühében erősen pofonvágta a radikális ifjut.

Erre rettenetes zavar támadt.

A radikálisok tömegével rontottak a nemzetipárti ifjunak, de sem ez, sem többi társai nem hagyták magukat. Iszonyu lárma és püfölés keletkezett ezután. A nemzetipártiak a radikálisokat egymásután dobálták ki a teremből.

Egyéb sem kellett. Ez még jobban elmérgesítette s még elfajultabbá tette a harcot. Az ablakokat beverték, az ajtókat kiszédték, ütötték, verték egymást. A sebesültek száma, különösen akiknek a fejét verték be, jelentékeny.

Nagyobb dimenziókat öltött a második összecsapás, míg végre a véres választásról értesült rendőrség nagy apparátussal vonult ki. Lovas rendőrök rontottak a tüzes harcban álló egyetemi ifjak közzé s ugyancsak nagy erőszaitásukba került, míg a sendet s az éjjeli órában megzavart csendet helyre tudták állítani.

TÁVIRATOK.

Botha tábornok lemondott.

London, szeptember 14. A Daily Telegraph jelenti Lourenco-Marquezból tegnapi kelettel, hogy ott elterjedt hírek szerint Botha tábornok lemondott a bur hadsereg parancsnokságáról és hogy Viljssennel helyettesítették. A Daily News Pretóriából a következőket jelenti: Krüger asszony táviratot kapott Lourenco-Marquezból férjétől, aki arra kéri, hogy jöjjön oda. Krüger asszony azt válaszolta, hogy egészségi állapota nem engedi meg, hogy odautazzék.

Krüger menekülése.

London, szept. 14. Laurenco-Marquezból jelentik, hogy Krüger mielőtt hazáját elhagyta, formálisan leköszönt az elnöki tisztségről s csupán a végrehajtó bizottságnak maradt tagja. Ebben a minőségben kapott aztán hat hónapi szabadságot, mit arra akar felhasználni, hogy Európát meglátogassa. Krüger reményli, hogy neki talán sikerülni fog az európai hatalmak közbenjárását kikérve hazája függetlenségét megmenteni. A burok különben nem szándékoznak abban hagyni a harcot s feladva a vasuti vonalak mentét bevonultak a hegyek közé, hova egy kissé bajos lesz követni őket.

Gondnokság alá helyezett urlovas.

Nagykikinda, szept. 14. Az itteni törvényszék újabb Csávossy Gyulát, az imert urlovast, Csávossy Gyula t rontáli felbörtökös fiát, tékozlás miatt gondnokság alá helyezte.

Vasuti szerencsétlenség.

New-York, szept. 14. A déli Paczifik vasutnak New-Orleans és Galveston között közlekedő vonata tegnap éjjel Galveston mellett a világító torony közelében szerencsétlenül járt. 85 ember meghalt. Csak 15 embert mentettek meg, a kiket a világítótoronyban szállásoltak el.

Kinevezés.

Belgrád, szept. 14. Mijatovics konstantinápolyi szerb követet államtanácsossá nevezték ki.

A kínai zavarok.

Washington, szept. 13. A Renter-ügynökség jelenti: Itt azt hiszik, hogy a hatalmasságok a kínai kérdésben megállapodásra fognak jutni a tekintetben, hogy közös alapon kirendelő biztosok által megállapítsák az elkövetett bűncselekmények bizonyos neméért adandó kompenzációt és hogy e módon jó lépéssel előre haladhatna ez ügy békés megoldása. Ha azonban az a kísérlet, hogy a hatalmasságok ezen akcióban való egyetértő eljárása biztosítsák nem ütne ki jobban, mint az, a mely a csapatoknak Peking városából való kivonását célozta, akkor az Egyesült Államok csak saját érdeke megóvásáért törődne és kinevezné saját biztosait, a kiknek főadatává tétetnék, hogy a kínai biztosokkal érintkezésbe lépjenek.

Chaffi tábornok minden pillanatban kész a tengerpart felé indulni és csak az utasításokat várja Washingtonból.

Kína felosztása.

London, szeptember 14. Pekingből jelentik, hogy Oroszország megszakítja a diplomáciai összeköttetést Kínával és követségét Pekingben felosztatja, az orosz érdekek megvédésére csupán katonai parancsnokságot hagyván hátra. Ugyanígy fognak eljárni a többi hatalmak is. Jól értesült körök értesülése szerint Németország és Oroszország teljesen egyetértének abban, hogy Kína felosztása immár elkerülhetetlen s erre vonatkozólag megegyezés is jött létre a két hatalom között, mely szerint Oroszország bekebelezi a nagy faltól északra eső részt, tehát egész Mandzsuriát, Németország pedig Saug-tunt, Kiangfut és a Jang-Ce völgyét szállja meg. E hir Angliában érthető izgatottságot kel-

tett s a lapok erősen hangsúlyozzák, hogy e megegyezés — ha csakugyan létrejött — egyenes kihívása Angliának, kinek legnagyobb érdekei fűződnek a Jang-Ce völgyéhez s nincs önérvényes hatalom, mely érdekeinek ilyenén való megsértését eltűrné.

Lechet halála.

Genf, szeptember 14. Lechet vizsgálóbíró. kinek neve a Luccheniperből lett ismeretessé, tegnap meghalt. Mint rendkívül humanus gondolkozású ember volt ismeretes, ki a vizsgálat alatt álló foglyokkal mindig jól bánt, bármit követek is el azok, így Luccheninak is — dacára rettenetes vétkének — több ízben adatott szivart és könyveket. Ferencz József király Luccheni elítéltetése után Lechet-et rendjellel akarta kitüntetni, mit azonban nem fogadott el.

Magyar és török kereskedelmi szerződés.

Konstantinápoly, szeptemb. 14. Calice báró, osztrák-magyar nagykövet értesítette a portát, hogy a bécsi kabinet kész ismét megkezdeni a több év óta félbeszakadt tárgyalásokat egy Ausztria-Magyarország és Törökország közt kötendő kereskedelmi szerződés iránt azzal a hozzáadással, hogy a porta előzőleg válaszoljon a bécsi kabinet által több részletkérdést, illetőleg annak idején tett és válasz nélkül maradt javaslatára.

A Takács Zoltán főtelepe.

— Saját tudósítónktól. —

A hamis bankosok főfészke és első tanyája Kunszentmártonban, illetve Halász Szabó Sándor Kunszentmárton és Szentés között fekvő Jakeori tanyáján volt.

Azon időszakban Takács Zoltán Just álnév alatt mint amateur festő tartózkodott Kunszentmártonban, ide számos festék érkezett nevére Münchenből saját kezébe, a papír küldemények idegen névre, egy nő nevére érkeztek.

Kállay Rozália vendéglői helyisége volt azon hely, ahol a szövetség tagjai: Takács, Oravecz és Csapó összejöttek.

Takács Zoltán urasan élt s mint afféle művészember egy pár előkelő házban is megjelent. Egy fekete lovon, lovaglő öltözetben, fehér kesztyűsen sétalovaglás ürügye alatt lovagolt ki naponta a jaksori tanyára, hova Oravecz János Szelevényről Kunszentmárton érintése nélkül, hol gyalog, hol lóháton, ugyisintén Csapó kunszentmártoni lakásáról gyalog külön-külön érkeztek meg. A nagyobb szállítmányokat, valamint jelentékeny mennyiségű italokat, nevezetesen több száz üveg sört a tanyára szállították. Állítólag első időben a nyomda itt volt elhelyezve.

Az éjjeli összejöveteleket egy férfi ruhába öltözött nő hallgatta ki, ki jól hallotta és megértette a banda fejének azon

utasítását, miszerint: „Ha csendőrök által meglepetnének, mindent valljatok be, hogy taggatás és kinzásnak ne legyünk kitéve, a törvényszék előtt pedig visszavonjuk vallomásunkat.“

Erről a nevezett a járásbírónak jelentést tétetett, de ajánlat tétetett arra nézve is, hogy 100 frtért odavezetik a bankóprés helyére. Tehát ezelőtt fél évvel már csak a 100 frton mult, hogy a bankócsinálók a hatóság kezébe kerüljenek.

Tarcsay járásbíró a vizsgálati jegyzőkönyv bemutatása mellett jelentést tett a szolnoki kir. ügyészségnek és megkezdtek a kutatást.

De ekkor már a banda tagjai értesítve voltak — a bankóprés eltűnt, a szövetség tagjai minden legkisebb nyomot eltávolítottak, ami őket elárulhatta volna.

Igy került a prés előbb Mezőtúrra, majd Halász Szabó Sándor közvetítése mellett Sárospatakra, ahol megtalálták.

Takács új büntőrszája.

Sárospatakról jelentik, hogy Takács Zoltán bankóhamisítási bűncselekményében meglepő fölfedezést tett a nyomozó hatóság. Halász Szabó Sándornak, akinél a bankóprést megtalálták és aki már vizsgálati fogságban ül, egy czinkostársát kutatták szorgosan, aki a Mezőtúron föladott és Halász Szabó Sándor számára küldött leveleket és csomagokat közvetítette. A nyomozás során különféle szálak a városi tisztikar egyik tagjához vezettek.

A fölfedezés annyira meglepő volt, hogy az előjáró közegek alig akartak hinni a jeleknek. Kiderült, hogy a Halász Szabó Sándor részére a Mezőtúron föladott levelek és csomagok ennek a városi tisztviselőnek a nevére voltak czimezve s azokat rendszeren ő szolgáltatatta át Halász Szabó Sándornak. Elképzelhetetlennek tartják, hogy ez az ur, aki különben birtokos is, ilyen körülmények közt semmit se tudott volna a levelek és csomagok tartalmáról. Az illető ellen vizsgálatot tartanak.

VEGYES.

A sah és a tenger. A perzsa sah és a tenger nem szeretik egymást. A tenger a legkisebb reverenciával sem viselkedik a királyok-királya iránt és nem tudja neki elfelejteni, hogy utódja annak a Xerxesnek, a ki egykor megkorbácsoltatta; a sah viszont szintén haraggal van a tenger iránt, mert valahányszor hajóra száll, mindig megkapja a tengeri betegséget. Legutóbb Ostendében tett kísérletet, hogy nem köthetne-e békét a tengerrel és fölszállt egy postahajóra, de a tenger engesztelhetetlennek bizonyult és a sah annyira rosszul lett, hogy a hajónak nagy sebessen vissza kellett térnie a parthoz. Okulva ezeken a tapasztalatokon a sah elhatározta, hogy hazafelé utaztában gondosan elkerül minden tengert és a biztos szárazon teszi meg az utat Teheranba. Igaz, hogy ha a Kaspi tengert átszelné, egy hónappal hamarabb jutna haza, de a sah inkább késik egy kicsit és körülkerülve a tengert, egy hónappal több

ideig utazik. Persze könnyű neki! Ideje is van hozzá, meg az utiköltségből sem fog kifogni.

Háborog a Vezuv. Az örökszép Nápoly-nak, egy különben elég gyakran megújuló látványossága jelentkezik most megint: azt írják Rómából, hogy négy nap óta háborog a Vezuv. A krátert sűrű füst borítja. Éjszaka-ként nagy látványosság látható, a mely háromszáz méter magasságba röpi. Hatalmas kövek hullanak le Pompejitol ötszáz méternyire is. Most még nincs veszedelem, de senkit sem bocsátanak a kráter közelébe. A síkló még közlekedik. Torre Annunziata-ban néhányszor földrengést éreztek. Nápolyba nagyon sok ember özönlik a Vezuv csodájára.

Hatszáz ezer látogató egy nap. A párisi vilákiállításnak most vasárnap volt a legtöbb látogatója. Nem kevesebb, mint hatszáz ezer ember kereste fel ezen a napon a kiállítás pavilloujeit, ami olyan record, a milyent még soha kiállítás el nem ért. A látogatók nagy száma különben annyival imponálóbb, mert ezen a napon semmi különösebb látványosság vagy ünnepély nem csábította az embereket, csak csupán vasárnap volt és a nagy meleg immár nem tartóztatja a párisiakat a vidéken és az idegeneket a fürdőhelyeken.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

A szeplő ellen. Hat deka levendula spirituszt, két gramm tiszta sósavat egy liter vízben jól fel kell rázni. Belemártott szivacsos a szeplős helyeket naponta háromszor kell bekenni, de ilyenkor egy óráig nem szabad a levegőre kimenni. Főképen pedig a naptól kell őrizkedni, mert az a legjobban kicsalja az arcra a szeplőt.

A kéz vörössége ellen legjobb este timsós vízben maudolakorpával mosdani. Utána vaselinnel kenendő be a kéz és keztyűt kell huzni éjjelre. Ez az eljárás eredményes lesz.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

— Igen a boldogságunkért tette — válaszolta Bábolnyné. — Ön nélkül ez a felizgatott tömeg hitelt ad a hazug félrevezetésnek és ki tudja, hogy milyen szomorú következményei lehetnek volna!

— Tal vagyunk rajta! — válaszolt Andor — szerencsére idejekorán léptem közbe s az igazság diadalt aratott!

— Igaz! De most nekünk sietnünk kell ugy-e a nép küldöttei elé, hogy beigazoljuk mikép csakugyan a Bábolnay családhoz tartozunk.

— Hogyan ezt is tudják?

— Hallottuk,

— Ugy hát nem kell nekem felvilágosítanom önöket külön is. Ugy-e bár mehetünk.

— Menjünk!

Erre megindultak mindhárman, hogy a folyosóra várakozó bírós a községbeliek elé menjenek.

Mikor kiléptek az ajtón, a bíró és a községbeliek ámulva látták, hogy a szép sugár, délczég nő: Bábolnay özvegye áll előttük. Az idő, az elzárkozott, remete élet nem változtatott rajta semmit sem. Csak olyan szép, csak olyan megnyerő, mint volt évek előtt, mikor férje halála után legutoljára látták.

— Nagyságos asszonyom! — kiáltotta a bíró s vele a többiek és egymásután siettek oda, hogy kezét csókolják, de Bábolnyné mosolyogva, szelid tiltakozással elvonta kezét előlük.

— Isten hozta magukat, hát megismernek.

— Meg nagyságos asszonyom! Megismertük az első tekintetre és könyörögve kérünk most bocsánatot, hogy csak egy percig is kételkedni mertünk.

— Kész a bocsánat! Hiszen maguk ártatlanok! Az a hibás, aki megtévesztette, félrevezette.

Oh, ha meggondolom — szölt a bíró, — hogy a nagyságos ur fellépése nélkül ez a tömeg most egykori jóltevője ellen lázad fel. Ezt nem tudom magamnak megbocsátani.

— Ne aggasza! Nem neheztelek!

— Csak olyan áldott jó, csak olyan nemes szívű a nagyságos asszony, amilyen volt. Emberek! Jöjjenek kezdtek, sietve vigyük meg a jóhírt barátainknak, hadd legyenek ők is olyan boldogok mint mi.

(Folyt. köv.)

Árverés.

A Tóth Kálmán csödtömegéhez tartozó kályhagyári minták, formák, majolika készítéshez szükséges kellékek, anyagok, u, m.: gipsz s kő korsóban 40 liter márcilug és, összesen 5215 frt 80 krban felvett leltár becsértékben, a csödválasztmányok 1900. aug. 28-án kelt határozata értelmében — 1900 szeptember hó 20-án d. u. 3 órakor Debreczenben a volt kályhagyár raktárában, a (boldogfalvai kertben, a pályaudvar háta megett) kezdetét veendő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bármily árban eladni fognak.

Debreczen, 1900, szept. 4-én.

Tömeggondnok.

30 kr.

egy kiló finom

csemege szőlő

3-4 kilós kosarakban

Szabó Lajos fiai

üzégnél.

Debreczen, Tisza-palots.

<p>Bikszádi árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál a kezelőség BIKSZÁD (Szatmár- megye.)</p>	<p>BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet,</p> <p>mely egyedüli a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága <i>Selters</i> és <i>Gleichenbergi</i> vizeknek. Gyógyító hatása a bikszádi ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légesőhurut, hangszálag hurut, vércöpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsucs hurutnál és kezdődő gümőkór-nál, továbbá kitűnő eredményt értek el a Bikszádi víz alkalmazása által emészthetlenség, idült- és heveny dyomorhurut, máj- és epe hólyagbántalomnál, a belek renzhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specifiicum vált be.</p>
<p>A bikszádi viz bérleje és a sztojkai viz föléárusító:</p> <p>ALMER LAJOS és KÁROLY nagybányai lakosok.</p>	
<p>SZTOJKAI ásványvizet,</p> <p>mint Erdély gyöngyét, nem hiába neveztek el magyar karsbaldi viznek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával; idült gyomor-bántalom, máj- és epehólyag, valamint epekő bajoknál, nemkülönb <i>czukorbetegségnél</i> alkalmazva valóságos csodákat művel, kitűnő hatása a sztojkai ásványviz a légzőszervek összes bántalmainál is. — A Sztojkai ásványviz dus szénsav-tartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölesszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital párját ritkítja. A Sztojkai ásványviz hosszas használata az ép szervezetbe elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkatrészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.</p>	<p>Sztojkai árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál a Forrás- kezelőség SZTOJKA, (Szolnok- Doboka-m.)</p>

Apró hirdetések.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott 8 szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kóser bor 35 hecto részletenkint eladó ifj. Horovitz Lajosnál H.-Hadházon.

50 korona annak, ki egy tisztességes iparost irodaszolgái, vagy ehhez hasonló álláshoz juttat. Czim a kiadóhivatalban.

Árverés Ma délután 3 órakor a Homokkert II. járás 131. szám alatti Rác László-féle szőlő termés árverésén el fog adatot. Ezen szőlő és a rajtlevő ház kiadó Felvilágosítást ad dr. Tervev Tamás ügyvéd, József kir herczeg- (Nagy uj) utca 5. szám.

Állást keres egy nyugdíjas máv. tisztviselő, magyar és német levelezésben jártas. Pénzbeszedőnek vagy raktárnoknak is ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Boltberendezés fűszerüzletnek és korcsmának való használt — megvételre kerestetik. Vargakert 78., Jolsvay ház.

Joghallgató kisebb gimnazistát hajlandó tanítványul elvállalni. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Burkolati téglá 6 szegletes jutányosan eladó. Értekezhetni: Hirsch Ferenc fűszer üzletében, Deák Ferenc-utca. 26.

Eladó ócska deszkák és ócska kapu. Vár-utca 9. szám.

Eladó ház. A csapó utcai 48 számú ház eladó Értekezhetni a tulajdonos Nagy Ferenc bankigazgatónál.

Kiadó bolt. A Csapó-utca 4 számú háznál egy bolthelyiség a mellékkeliségeivel együtt nov. 1-től kiadó. Értekezhetni: a Takarékszövetkezetnél.

ŐSZI BARACZK duranczai finom faj Izam-

bert és vaj körte, nemes sárga dinnye és csemege szőlő nagy választékban legolcsóbb áruan kapható: Váray József kereskedésében Piac-utca.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Feltűnő olesón Vetőgépek

13-szoros Schutleworth, 15-szoros Schlick, 17 és 19 soros Umráth, 21 soros Zaladrill előnyös fizetési feltételekkel. Megtekinthetők Piac-utca 26., nagytözsde udvarán gépraktárosnál, ugyanott kölesön kiadó vetőgép és konkolyozó. Ugyanott ócska vasak a legmasabb napi árban vásároltatnak.

Bádogos üzlet ötven év óta fennálló, a főtéren, jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Ház Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó esetleg bérbe adó. Értekezhetni: Kossuth u. 31 Szavatsnál

Révész Zsigmond czipő-, kalap és uri divatáru üz-

letét 1900. november hó 1-től a városi bérházban Mendelovits Lajos dohánytözsdeje szomszédságába helyezi át. November 1-éig igen jutányosan lehet vásárolni a mostani helyiségben.

Olesó Angol beretvák hajvágó gépek, ollók, zsebkések és mindennemű borotválkozási eszközök, fenő szijjak stb és szappanok és illatszerek beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika száloda mellett.

Tóth Lajos asztalos műhelye Széchényi-utca 27. Elfogad dísz és mű butorok elkészítését, irodai és bolti berendezéseket, ugyancsak butortisztításokat jutányos áron.

Tajték por a legjobb zsír pocsót tisztító szer kapható Schvartz Dánielnél Bika szálloda alatt.

Magyar német, francia nyelvből leczkék adására vállalkozik egy okleveles tanítónő. Leckét ad lakásán és lakásán kívül. Tanít esti órákban is Czim: Szent Anna utca, Gondy-ház.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, Fötér, Biedermann palota.

Allást keresők és **munkaadók, vevők és eladók, bérlők** és **bérbeadók** és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket, **hirdessenek** a „**Debreczeni Ujság**” **APRÓ HIRDETÉSEK** rovatában.

Katona keztyük mosása javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37 szám.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyúk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret idényre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók lesznek raktaron a **Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság**

Péterfia Hadház utcai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és háztartásigépek javítását is legjutányosabban végzi.

Most érkezett

Ötven válas tek férfi és női czipőkben egy frittól kezdve

legújabb divatu

gallérok 10 kr. Ferfi ingek 75 kron tul. Fiu- és férfi posztó

kalapok

70 krtól kezdve, több mint 1000 drb valed; halcsontos rövid Miederek 60 krtól feljebb, napernyők. Női ingek és Blouzek, harisnyák, labravelok, Svetter és turista ingek minden elfogadható áron.

Székely Jenő és társánál.

Fötér, Hungária kávéház mellett. Vasutasok és vagongyáriaknak 10% engedmény.

Dr. SZABÓ-féle

VIRÁG-CRÉME az arczcrémek gyöngye.

Teljesen ártalmatlan anyagokból készült, higanymentes arczenőcs, mely miután nem zsiroz, nappal is használható. Üdévé, puhává s fehérré teszi az arc s kezek bőrét. Kiválóan javalva az arczbőr minden tisztátalansága ellen, mint bőratkák, sömör, bőrhámlás, szeplő, továbbá szélkifujta kezek s arcznál.

Egy tégely ára 70 fillér (35 kr),

Főraktár: DEBRECZENBEN, Mihálovits I. gyógyszerháza.